

13. møde.

Onsdag den 5. marts kl. 13.

Første næstformand (*Grete Hækkerup*):

Medlemmer af folketinget Svend Haugegaard, Bernhard Baunsgaard, Hilmar Baunsgaard, Edele Kruchow og Ingomar Petersen har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om godkendelse af handelsskoler, tekniske skoler samt maskinmester- og maskinistiskoler og tilskud m. v. til disse skoler.

I skrivelse af 5. marts meddeler indenrigsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om overførelse af Fødselsanstalten i Jylland til Århus amtskommune og forslag til lov om ændring af lov om sygehusvæsenet.

Med skrivelse af 27. februar har ministeren for offentlige arbejder fremsendt skriftlig besvarelse af et af medlem af folketinget Kjærulff-Schmidt stillet spørgsmål. (Spm. nr. 10). Spørgsmålet og besvarelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Ørdføreren for forslagsstillerne (*Svend Haugegaard*) (RV):

Jeg fremsætter hermed *forslag til lov om ændring af lov om godkendelse af handelsskoler, tekniske skoler samt maskinmester- og maskinistiskoler og tilskud m.v. til disse skoler.*

Forslaget indebærer, at læremestrene økonomiske bidrag til lærlingeundervisning på tekniske skoler og handelsskoler afskaffes for lærekontrakter, der indgås efter 1. april 1975. Det af mestrene hidtil betalte bidrag til undervisningen foreslås fremtidig betalt af staten, medens kommunernes bidrag til undervisningen bliver i det væsentlige uændret. Det vil medføre, at staten skal betale de 80 pct., kommunerne (amtskommunerne) de 20 pct. af driftsudgifterne ved undervisning af lærlinge i henhold til lov om lærlinge-forhold af 1956.

Forholdet er i dag det, at undervisning for aldersgrupperne 16-20 år normalt er vederlagsfri. Alene lærlingeundervisningen er en undtagelse, og da også de nye erhvervsfaglige grunduddannelser har vederlagsfri undervisning, må det være rimeligt, at man nu forlader det princip fra 1956, at læremestrene skal betale en del af undervisningen, der følger med indgåelse af lærlingecontrakter.

Det radikale venstre ønsker, at de erhvervsfaglige grunduddannelser skal afløse de eksisterende uddannelser under lærlinge-loven af 1956, men da det vil tage en rum tid — antagelig ind i 1980'erne — før vi er nået så langt, vil det være rigtigt at gennemføre den foreslåede ændring.

Uden en sådan ændring vil der blive et voksende misforhold mellem de lærepladser, der får elever fra de erhvervsfaglige grunduddannelser, hvor den teoretiske undervisning er gratis, og de lærepladser, der har lærlinge efter lærlingelovens regler. Det vil især gå ud over de mindre virksomheder, der traditionelt har taget forholdsvis flest lærlinge ind til oplæring.

Netop i en tid, hvor de unge har ekstra svært ved at få lærepladser på grund af afmatning i erhvervene og arbejdsløshed, vil det være rigtigt at stimulere til antagelse af lærlinge ved at fritage læremestrene for en økonomisk byrde.

Indenrigsministeren (*Egon Jensen*):

Jeg skal herved tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om overførelse af Fødselsanstalten i Jylland til Århus amtskommune.*

Ved lovforslaget overføres Fødselsanstalten i Jylland til Århus amtskommune, således at den sygehusfunktion, der i dag varetages af staten, kommer til at indgå som et integreret led i amtskommunens øvrige sygehusvæsen.

Lovforslaget er en naturlig konsekvens af de igangværende almindelige bestræbelser på at overføre det statslige sygehusvæsen til amtskommunerne.

Spørgsmålet om overførelsen af fødselsanstalten har været forhandlet med Århus amtsråd, der i princippet har kunnet tilslutte sig forslaget om overførelsen.

Overførelsen af bygninger, tekniske anlæg, inventar, normale varebeholdninger og instrumentarium sker vederlagsfrit for Århus

[Indenrigsministeren.]

amtskommune. Århus kommune, der ejer den grund, hvorpå fødselsanstalten er beliggende, har erklæret, at man vil kunne tiltræde, at brugsretten over hele arealet overgår fra staten til amtskommunen.

I forbindelse med overførelsen foreslås der ydet Århus amtskommune et særligt tilskud én gang for alle på 7 mill. kr. Baggrunden for dette skal særligt søges deri, at fødselsanstalten også i fremtiden kommer til at betjene de jyske og fynske amtskommuner med lands- og landsdelsspecialiserede funktioner, og at de hermed forbundne udgifter, som efter Århus amtskommunes overtagelse skal betales af den indlæggende amtskommune, ville have været mindre, såfremt staten i tide havde gennemført de foreliggende planer om opførelse af en bygning til afløsning af den nuværende hovedbygning.

Til dækning af de merudgifter, der er forbundet med den kliniske studenterundervisning, der finder sted på Fødselsanstalten i Jylland, foreslås ca. 1,1 mill. kr. (april 1974-priser) overført fra indenrigsministeriets til undervisningsministeriets bevillingsramme.

Det har efter de hidtidige forhandlinger med Århus amtsråd været hensigten, at amtskommunens overtagelse skulle finde sted den 1. april 1975. På grund af det sene tidspunkt for lovforslagets fremsættelse er det dog næppe realistisk at regne med, at de praktiske spørgsmål i forbindelse med overtagelsen af fødselsanstaltens administration, lønudbetalinger o. lign. kan nå at blive afklaret så tidligt, at der kan ske en faktisk overtagelse fra denne dato. Det må derfor forudses, at indenrigsministeriet fortsat i nogen tid efter den 1. april 1975 rent faktisk må forestå fødselsanstaltens daglige drift, men således at datoen den 1. april 1975 opretholdes som skæringsdato for den senere opgørelse over udgiftsfordelingen mellem staten og amtskommunen, hvorfor det i lovforslagets § 1 er fastsat, at overførelsen skal have virkning fra 1. april 1975.

Ved lovforslagets gennemførelse vil der på statsbudgettet for finansåret 1975-76 fremkomme en nettobesparelse på ca. 16 mill. kr.

Det tjenestemandsansatte personale forhold og fordelingen af pensionsbyrden mellem staten og amtskommunen foreslås løst efter retningslinier, der er fastlagt ved forhandlinger, som finansministeren har ført

med de respektive personaleorganisationer og kommunernes organisationer.

Disse retningslinier går i korthed ud på, at amtskommunen tilbyder fødselsanstaltens personale ansættelse i tilsvarende stillinger i amtskommunen, men således at de statstjenestemænd som ikke ønsker at overgå til amtskommunal ansættelse, får mulighed for at opretholde deres ansættelsesforhold til staten, medens de fortsat forretter tjeneste på fødselsanstalten, uden at der kan rejses krav på ventepenge, rådighedsløn og pension. Med hensyn til pensionsbyrden fordeles denne mellem staten og amtskommunen, når pensionen til sin tid bliver aktuel, i forhold til den del af pensionsalderen, som er optjent henholdsvis før og efter skæringsdagen den 1. april 1975.

Idet jeg i øvrigt tillader mig at henvise til lovforslaget og de dertil knyttede bemærkninger, skal jeg anbefale lovforslaget til folketingets velvillige behandling.

Endvidere tillader jeg mig at fremsætte *for-
slag til lov om ændring af lov om sygehjælp-
net.*

Lovforslaget sigter mod, at der kan gennemføres en ordning, hvorefter amtskommunerne og Københavns og Frederiksberg kommuner betaler en takst pr. sygedag ved patienters behandling på Rigshospitalet, Kysthospitalet på Rejsnæs, Finseninstitutet og de neuromedicinske og neurokirurgiske afdelinger samt radiumstationer på kommunale sygehuse, hvis driftsunderskud i øvrigt dækkes af staten i henhold til særlige overenskomster. Endvidere søges der gennem lovforslaget skabt grundlag for, at der kan foretages ændringer i de sædvanlige regler om henvisning (visitation) af patienter såvel til statslige som til amtskommunale sygehuse.

Lovforslaget indgår som et led i regeringens forslag om udgiftsbegrænsninger på statsbudgettet, og det skønnes, at forslaget gennemførelse vil medføre en indtægt for statskassen på ca. 320 mill. kr. i finansåret 1975-76. Specielt vedr. Rigshospitalet har der imidlertid gennem længere tid været arbejdet med problemerne omkring sygehuskommunernes betaling for indlæggelse, og efter at undervisningsministeriet har opsagt den særlige undervisningssengeordning i Århus til den 1. april 1975, må det anses for ønskværdigt også at ændre de hidtidige reg-